

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات
بهداشتی درمانی خراسان شمالی

رشته کارشناسی پیوسته تکنولوژی اتاق عمل

Bachelor of Science in Operating Room Technology

رشته تکنولوژی اتاق عمل در مقطع کارشناسی پیوسته، شاخه ای از علوم پزشکی است که دانشجویان طی این دوره تحت نظر اساتید مربوطه با اصول فعالیت در اتاق عمل، فرآیند و تکنیک های انجام اعمال جراحی در تخصص های مختلف آشنا می شوند. دانش آموختگان رشته تکنولوژی اتاق عمل در قالب تیم درمانی و جراحی؛ مراقبت و کمک به اداره بیمار را قبل، حین و بعد از عمل جراحی تحت نظر پزشک مسئول بیمار بر عهده می گیرند.

تاریخچه رشته تکنولوژی اتاق عمل

در سراسر دنیا برنامه اتاق عمل به دو صورت ارائه می شود در حالت اول دانش آموختگان رشته کارشناسی پرستاری (پس از کسب مدرک لیسانس) در یک دوره یک تا دو ساله برای ورود به اتاق عمل آموزش می بینند. در مرحله دوم دانشجویان در مقطع کاردانی آموزش های عمومی دوره اتاق عمل را می گذرانند و برای ایفای نقش به عنوان فرد سیار و اسکراب (دست شسته) آماده می شوند و سپس در صورت تمایل در یک دوره یک و نیم الی دو و نیم ساله برای ایفای نقش به عنوان کمک اول جراح آماده می شوند؛ به عنوان مثال با نگاهی به انجمن پرستاران دانشگاه کارولینسکا مشخص می شود که پرستاران پس از طی دوره کارشناسی و اخذ پروانه کار به صورت RN¹ می توانند با گذراندن یک دوره دانشگاهی مصوب به مدت ۴۵ هفته (تقریباً یک سال) مدرک تحصیلی پرستار اتاق عمل دریافت نموده و به عنوان یک فرد با تجربه در اتاق عمل مشغول به کار گردند.

و یا در کالج پرستاری اتاق عمل استرالیا، پرستاران پس از دوره کارشناسی و اخذ پروانه کار بصورت RN می توانند طی یک دوره دانشگاهی مصوب با گذراندن ۲۷ موضوع درسی بصورت پرستار متخصص قبل و حین و بعد از عمل در نقش های پرستار بیهوشی، پرستار سیرکولر، پرستار تجهیزات، کمک جراح، پرستار ریکاوری و بعد از عمل و پرستار بررسی و شناخت و آموزش به بیمار قبل از عمل فعالیت کنند.

نظری بر استانداردهای مراقبت از بیمار در انجمن پرستاران اتاق عمل آمریکا نیز نشان می دهد که دانشجویان دوره های تکنسین اتاق عمل می توانند تا دوره های تخصصی بالاتر ادامه تحصیل دهند، با ذکر این نکته که افراد هر گروهی شرح وظایف خاص خود را دارند و نقش افرادی که دوره تخصصی را طی کرده اند با تکنسین اتاق عمل تفاوت دارد.

با نگاهی بر استانداردهای انجمن تکنولوژیست های جراحی نیز مشاهده می شود که افراد شاغل در اتاق عمل دارای مدارک متفاوتی می باشند؛ به عنوان مثال تکنولوژیست های جراحی برای ایفاء نقش اسکراب در سه سطح ۱، ۲ و ۳ آموزش می بینند. در سطح اول فرد در

عمل های عمومی وارد می شود، در سطح دوم می تواند در عملهای تخصصی تر ایفاء نقش نماید و در سطح سوم فرد در حوزه مدیریت نیز وارد می گردد.

مطابق استانداردهای این انجمن «کمکهای اول جراحان» نیز در سه سطح پایه، عمومی و تخصصی فعالیت می کنند که « کمک اول جراح » می تواند یک پزشک، یک پرستار دوره دیده اتاق عمل (پرستار با مدرک RN که دوره اتاق عمل را گذرانده) و یا یک تکنولوژیست جراحی که یک دوره آموزشی اضافه (۱/۵-۲/۵ساله) گذرانده است و دارای مجوز کار و مدرک برای ایفاء نقش کمک اول جراح است باشد. این انجمن که توسط دانشکده جراحان آمریکا، انجمن بیمارستانهای آمریکا، انجمن پرستاران اتاق عمل پایه گذاری شده، نیز در پیشنهادات خود اعلام نموده که برای تکنسین های جراحی دوره های مقدماتی حداقل مدرک فوق دیپلم و برای دوره های پیشرفته و نیز « کمکهای اول جراح » کسب مدرک لیسانس ضرورت دارد.

رشته تکنولوژی اتاق عمل بین سال های ۱۳۶۶ تا ۱۳۸۰ در مقطع کاردانی در دانشگاه های علوم پزشکی ایران راه اندازی گردید و تا سال ۱۳۸۶ این رشته فقط در مقطع کاردانی آموزش داده می شد. بدنبال تصویب برنامه کارشناسی پیوسته و ناپیوسته رشته اتاق عمل درسی و پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی (مورخه ۱۳۸۶/۸/۲۹) از سال ۱۳۸۷ دانشجوی کارشناسی پیوسته در دانشگاه های علوم پزشکی ایران پذیرش و تربیت می شود. از سال ۱۳۹۴ در مقطع کارشناسی ارشد تکنولوژی اتاق عمل، پذیرش فراگیر صورت می پذیرد. در دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی نیز، پذیرش و تربیت دانشجو در مقطع کاردانی در سال های ۱۳۸۶-۱۳۸۵ و مقطع کارشناسی ناپیوسته در سه دوره سالهای ۱۳۹۸-۱۳۹۶ انجام شده و در مقطع کارشناسی پیوسته از سال ۱۳۸۷ تاکنون ادامه دارد.

فلسفه (ارزش ها و باورها)

با توجه به حق استقلال بیمار در انتخاب روش درمانی، دانش آموختگان قادر خواهند بود با تاکید بر عدالت اجتماعی و برابری انسان ها و با توجه به ارزش های حاکم بر جامعه اسلامی، اصول اخلاقی و اعتقادی حرمت بیمار را به عنوان یک انسان ویژه که دارای خصوصیات جسمی، روانی و عاطفی خاص خود می باشد در طول جراحی از ابتدای پذیرش تا ترخیص از اتاق عمل رعایت کنند. ضروری است تکنولوژیست اتاق عمل با جلب اعتماد بیمار به عنوان یک حامی، ارتباط انسانی مناسب برقرار کرده و با حفظ کرامت انسانی و مشتری مداری در ارائه خدمات جامع فراگیر به اقشار گوناگون جامعه تلاش کند.

رسالت (رشته تکنولوژی اتاق عمل)

رسالت رشته تکنولوژی اتاق عمل در مقطع کارشناسی، ارائه خدمات آموزشی به فراگیران منطبق با استانداردهای جهانی در حیطه های آموزشی، پژوهشی و مدیریتی بر اساس معیارهای ارزشی ایران اسلامی و تربیت نیروی انسانی آگاه، متعهد و کارآمد است که با کسب توانایی های حرفه ای در اتاق عمل و بهره مندی از دانش و تکنولوژی روز، خدمات مورد نیاز مراقبتی و آموزشی مقرون به صرفه را در بالاترین سطح استاندارد ارائه دهند.

پیشم (رشته تکنولوژی اتاق عمل)

در ۱۰ سال آینده دانش آموختگان این رشته با توجه به فلسفه و رسالت برنامه، ضمن تکمیل پست های مورد نیاز کشور در مراکز بهداشتی درمانی، خدمات مورد نیاز موثر و کارآمد خود را در بالاترین استانداردهای حرفه ای و تامین رضایتمندی مراجعین و مددجویان ارائه خواهند داد.

اهداف کلی دوره

برنامه دوره کارشناسی پیوسته اتاق عمل به منظور تربیت افرادی متعهد و مسئول است که بتوانند همگام با گسترش و توسعه تعداد جراحی ها و تکنولوژی جراحی با ارائه بهترین خدمات منطبق با اصول علمی پیشرفته، پاسخگوی نیازهای بهداشتی درمانی جامعه باشند. لذا هدف از این دوره آموزشی ارتقاء دانش، نگرش و مهارت افراد (تکنولوژیستهای اتاق عمل) برای ایفای نقش حرفه ای خود در زمینه های مختلف می باشد.

اهداف گروه تکنولوژی اتاق عمل

- تربیت دانشجویان و دانش آموختگان توانمند در فعالیت های ارتباطی و مراقبتی
- جذب نیروهای تخصصی با سابقه کار در حیطه های اتاق عمل در مقاطع کارشناسی ارشد و Ph.D
- راه اندازی رشته کارشناسی ارشد اتاق عمل تا سال ۱۴۰۵
- راه اندازی واحد مهارت های بالینی اختصاصی اتاق عمل (skill lab) در دانشکده
- حمایت از دانشجویان رشته جهت تشکیل کمیته علمی دانشجویان اتاق عمل
- بکارگیری استراتژی های دانشجو محوری، از جمله روش های مبتنی بر حل مشکل، خودآموزی و ایجاد تفکر انتقادی در آموزش دانشجویان
- تلاش در جهت ارتقاء مهارت های علمی و عملی دانشجویان بر اساس نیازسنجی از محیط های بالینی
- تربیت نیروی توانمند در بکارگیری تکنولوژی های جدید جراحی مثل انواع لاپاراسکوپی ها
- طراحی برنامه های توانمند سازی مربیان و پرسنل درمانی بر اساس نیازسنجی
- تربیت نیروهای توانمند در آموزش Learning-Self جهت بروز رسانی اطلاعات و آموخته ها
- ایجاد تسهیلات مناسب در محیط درمان برای دانشجویان در طول دوره کارآموزی و کارورزی
- برنامه ریزی برای معرفی موقعیت های جدید شغلی برای فارغ التحصیلان کارشناسی از طریق کمیته راهبردی

طول دوره کارشناسی اتاق عمل

طول دوره کارشناسی پیوسته رشته اتاق عمل و نظام آموزشی آن مطابق آئین نامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته و ناپیوسته مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی است. مدت تحصیل حداقل ۴ سال و حداکثر ۵ سال (در شرایط خاص و با موافقت آموزش کل دانشگاه علوم پزشکی مثل مرخصی تحصیلی و ...) می باشد.

نام درس و تعداد واحدهای درسی:

تعداد کل واحدهای درسی دوره کارشناسی پیوسته رشته اتاق عمل ۱۳۰ واحد و به شرح زیر می باشد:

دروس عمومی: ۲۲ واحد

- دروس پایه و اختصاصی: ۲۴ واحد
- کارآموزی: ۱۸ واحد
- کارورزی در عرصه: ۱۶ واحد

دروس پایه و تخصصی این رشته در طول تحصیل:

آناتومی، فیزیولوژی، بیوشیمی، باکتریولوژی و انگل شناسی، آسیب شناسی و بافت شناسی، خون شناسی، ایمنولوژی، آمار و روش تحقیق، فناوری اطلاعات در اتاق عمل، فیزیک پزشکی، روان شناسی، داروشناسی، اصطلاحات پزشکی، زبان تخصصی، بهداشت در اتاق عمل، اصول

و فنون مهارت های بالینی، اصول و فنون عملکرد فرد سیار و اسکراب، تغذیه جراحی، اصول استریلیزاسیون و ضدعفونی، آشنایی با وسایل و تجهیزات اتاق عمل، مقدمه ای بر تکنولوژی اتاق عمل، آشنایی با بیماری های داخلی و مراقبت های آن، تکنولوژی اتاق عمل (گوارش و غدد، زنان و اورولوژی، اعصاب، توراکس و قلب و عروق، ارتوپدی و ...) و مراقبت های آن، بیهوشی و مراقبت های آن، احیای قلبی و ریوی، فوریت های پزشکی، مدیریت در اتاق عمل، آشنایی با کلیات تصاویر رادیولوژی، کارآموزی و کارورزی در عرصه

ویژگی های فردی مورد نیاز

فردی که به عنوان تکنولوژیست اتاق عمل شناخته می شود، باید شایسته نگرش مراقبتی نسبت به بیمار، دیگر اعضای تیم جراحی و محیط داشته باشد. این فرد به عنوان عضوی از تیم جراحی در اتاق عمل باید قادر باشد با سرعت و دقت به جزئیات توجه کند.

قادر به اولویت بندی مسائل در شرایط اورژانس و پر استرس باشد (ترباژ بیمارستانی)، بنابراین در این رشته نیاز بهافرادیست که احساس مسئولیت شدید و شخصیت باثبات داشته، علاقمند به کمک به دیگران بوده و به نیازهای بیمار و دیگر اعضای تیم جراحی حساس باشند. از آن جا که کار در اتاق عمل نیاز به ایستادن در مدت زمان طولانی و توانایی برای جابجایی و بلند کردن اشیاء سنگین دارد و فرد را در معرض مناظر و بوهای ناخوشایند و مواد خطرناک قرار می دهد، فرد باید توانایی جسمی لازم را داشته باشد.

نقش دانش آموختگان در نظام بهداشتی

دانش آموختگان می توانند در نقش های ارتباطی، مراقبتی و پژوهشی انجام وظیفه نمایند.

وظایف حرفه ای در نقش ارتباطی:

- ارتباط و تعامل موثر حرفه ای با بیماران
- ارتباط و تعامل موثر حرفه ای با اعضای تیم جراحی شامل فرد بیهوشی دهنده، تکنولوژیست های رادیولوژی و پاتولوژیست ها، جراح، کمک جراحان، مدیران اتاق عمل، اساتید و دانشجویان گروه های پرستاری، بیهوشی، اتاق عمل، پزشکی
- ارتباط و انجام هماهنگی های لازم با واحدهای مختلف بیمارستان مانند آزمایشگاه، بانک خون، رادیولوژی، مهندسی پزشکی، بازاریابان محصولات و تجهیزات پزشکی و بویژه واحد پرستاری
- ارتباط با دفتر پرستاری و سیستم اداری بیمارستان
- رفتار پاسخگو و نگرش حرفه ای مورد انتظار در حرفه بهداشتی – درمانی

وظایف حرفه ای در نقش مراقبتی:

اگر چه نقش مراقبتی فرد سیرکولر، کمک اول و فرد اسکراب با یکدیگر هم پوشانی دارد و کاملاً قابل تفکیک از یکدیگر نمی باشد ولی به طور کلی می توان نقش های مراقبتی این افراد را به شرح زیر بیان نمود:

الف: فرد سیار (Circulate):

فرد سیار عضو غیر استریل تیم جراحی می باشد و برخی از شرح وظایف ایشان بدین شرح می باشد:

- دانش و توانایی لازم در مورد انجام مهارت های مرتبط به فرد سیار
- فراهم نمودن شرایط ایمنی بیمار و سایر افراد اتاق عمل با رعایت نکات ایمنی اتاق عمل
- حفاظت از وسایل و تجهیزات گران قیمت اتاق عمل
- دانش کافی در مورد شرایط اورژانسی اتاق عمل

- آماده سازی محیط اتاق عمل با تکنیک
- های آسپتیک (استریل و ضد عفونی)
- فراهم نمودن وسایل و تجهیزات مورد نیاز در طول انجام عمل جراحی
- فراهم نمودن خون، دارو یا مواد مورد نیاز برای عمل
- هماهنگی پذیرش بیمار به اتاق عمل
- سرپرستی انتقال ایمن بیمار به اتاق عمل
- همکاری در پوزیشن دادن (وضعیت دادن) به بیمار طبق نظر جراح
- ارزیابی مداوم شرایط اتاق عمل و برآورده نمودن نیازهای تیم جراحی
- آماده سازی بیمار برای انتقال به اتاق ریکاوری و انتقال بیمار جراحی شده از اتاق عمل به اتاق ریکاوری

ب: کمک جراح (Certified First Assistant):

کمک های جراح در اتاق عمل در سه سطح پایه، عمومی و تخصصی فعالیت می کنند و اعمال آنها تحت نظارت مستقیم جراح انجام می گیرد. عملکرد آنها به جراح در انجام یک عمل صحیح همراه با نتایج مطلوب کمک می کند. برخی از شرح وظایف آنان شامل موارد زیر می باشد:

- دانش و مهارت کافی در مورد مفاهیم پایه مراقبت از بیمار و تکنیک های جراحی
- آماده سازی محیط استریل
- فراهم نمودن دید کافی از محل عمل در طول جراحی (با کمک رترکتورها، گازها و ساکشن)
- کمک به جراح در هموستاز (بند آوردن خونریزی) با تکنیک های مناسب
- بخیه زدن محورها های بدن با تکنیک های مناسب
- سرعت بخشیدن به عمل جراحی با پیش بینی نیازهای جراح
- داشتن دانش لازم در مورد آناتومی و فیزیولوژی نرمال و پاتولوژیک
- داشتن دانش لازم در مورد شرایط اورژانس
- داشتن مهارت های سازمان دهی
- آماده سازی اتاق عمل برای بیمار بعدی

ج: دست شسته (Scrub):

تکنولوژیستهای جراحی برای ایفاء نقش اسکراب (دست شسته) در سه سطح یک، دو و سه فعالیت می کنند. در سطح اول فرد وارد عمل های عمومی می شود و در سطح دوم می تواند در عملهای تخصصی تر ایفاء نقش نماید و در سطح سوم فرد در حوزه مدیریت نیز وارد عمل می شود. به طور طبیعی تکنولوژیست اتاق عمل در یک وضعیت استریل در طول عمل جراحی عمل می کند، همچنین بسیاری از وظایف غیر استریل (وظایف فرد سیار) را نیز در طی یک روز کاری انجام می دهد. فرد اسکراب (دست شسته) در سه مرحله مراقبت از بیمار با حداقل نظارت اعضای تیم جراحی فعالیت می کند برخی از وظایف اسکراب به شرح زیر می باشد:

- توانایی ایفاء نقش فرد اسکراب (دست شسته) در همه اعمال جراحی پایه و اعمال جراحی تخصصی
- اسکراب نمودن برای جراحی و عهده داری وظایف فرد اسکراب شده
- کمک به جراح در آماده سازی (پرپ و درپ) ناحیه عمل
- حفظ محیط استریل در طول عمل جراحی و تا زمان انتقال بیمار
- دادن وسایل و تجهیزات به جراح و کمک جراح بر اساس نیاز آنها

- ارزیابی و پیش بینی نیازهای بیمار و جراح و فراهم نمودن آیتم های ضروری بر اساس نیاز
- شمارش آیتم های ضروری مثل سوزن ها، گازها و...
- مراقبت از نمونه های جراحی
- کاربرد پانسمان
- حذف وسایل و تجهیزات مصرف شده از اتاق عمل
- مراقبت و نگهداری از وسایل و تجهیزاتی که مجدداً استفاده می شود
- آماده سازی بیمار برای انتقال به اتاق ریکاوری و انتقال بیمار جراحی شده از اتاق عمل به اتاق ریکاوری
- مراقبت از بیمار قبل، حین و بعد از اعمال جراحی در فرآیند جراحی (در اتاق عمل و ریکاوری)
- مشارکت در آماده سازی اتاق عمل برای بیمار بعدی
- آمادگی جهت شرکت در عملیات احیای بیماران

وظایف حرفه ای در نقش پژوهشی

- مشارکت و همکاری با نظام سلامت در انجام پژوهش در زمینه های مختلف مربوط به حرفه
- بررسی و شناخت نیازهای مراقبتی و حمایتی بیماران در اتاق عمل از طریق همکاری با اقدامات پژوهشی
- همکاری با سایر اعضای تیم سلامت در جهت انتشار و به کارگیری نتایج پژوهش
- بررسی و شناسایی مشکلات و مسائل مربوط به حرفه
- نظارت و ارزیابی فعالیت های انجام شده توسط گروه اتاق عمل و نتایج حاصل از آن
- نظارت و ارزیابی میزان دستیابی به اهداف

لیست توانمندی و مهارت های اصلی مورد انتظار از دانش آموختگان

به طور کلی توانمندی ها و مهارت های اصلی مورد انتظار از دانش آموختگان این رشته را می توان در سه حیطه عمومی، اختصاصی و مهارت های عملی به شرح زیر تقسیم بندی نمود:

الف: توانمندی های عمومی مورد انتظار:

- ✓ مهارت های ارتباطی
- ✓ مهارت ارزیابی و تجزیه و تحلیل شرایط
- ✓ مهارت حل مسئله
- ✓ مهارت های مدیریتی
- ✓ توانمندی عمل به اخلاق حرفه ای
- ✓ گزارش نویسی و مستندات

ب: توانمندی های اختصاصی مورد انتظار

- ✓ ارتباط حرفه ای
- ✓ آماده سازی و چینش وسایل
- ✓ کار با وسایل و تجهیزات
- ✓ نگهداری وسایل و تجهیزات

- ✓ ایمنی بیماران، کارکنان و محیط کار
- ✓ جابجایی و انتقال صحیح بیمار
- ✓ پوزیشن دهی بیمار تحت نظر جراح
- ✓ شستن دست به روش اسکراب
- ✓ پرپ و درپ
- ✓ سیرکولار جراحی
- ✓ اسکراب جراحی
- ✓ هموستاز جراحی
- ✓ کوتریزاسیون جراحی
- ✓ مراقبت از زخم جراحی
- ✓ مراقبت از نمونه های برداشته شده
- ✓ پایش علایم حیاتی
- ✓ احیاء قلبی، ریوی، مغزی
- ✓ گندزدایی و استریلیزاسیون

ج: مهارتهای عملی مورد انتظار

- ✓ آماده نمودن و تجهیز اتاق عمل (در شروع شیفت)
- ✓ تهیه وسایل مورد نیاز برای پروسیجر جراحی (در نقش فرد سیار)
- ✓ پذیرش و انتقال بیمار به اتاق عمل (در نقش فرد سیار)
- ✓ دادن پوزیشن به بیمار بر روی تخت عمل (در نقش فرد سیار)
- ✓ قرار دادن پد کوتر و وصل کردن سایر تجهیزات به بیمار و مراقبت از آنها (در نقش فرد سیار)
- ✓ انجام پرپ اولیه و ثانویه
- ✓ آماده نمودن فیلد استریل (در نقش فرد سیار)
- ✓ باز کردن وسایل استریل (در نقش فرد سیار)
- ✓ آماده کردن و باز کردن سرم ها و سایر محلول های شستشو (در نقش فرد سیار)
- ✓ آماده کردن و مراقبت از درن ها، کاتترها و سیستم های جمع آوری (در نقش فرد سیار)
- ✓ اسکراب دست (در نقش فرد اسکراب)
- ✓ خشک کردن دستها بعد از اسکراب (در نقش فرد اسکراب)
- ✓ پوشیدن گان و دستکش (در نقش فرد اسکراب)
- ✓ کمک در پوشیدن گان و دستکش به اعضا تیم جراحی (در نقش فرد اسکراب)
- ✓ پوشاندن میز مایو و لگن با شان استریل (در نقش فرد اسکراب)
- ✓ کمک به جراح در درپ بیمار (در نقش فرد اسکراب)
- ✓ آماده کردن فیلد استریل (در نقش فرد اسکراب)
- ✓ کمک به تیم جراحی در شروع عمل (در نقش فرد اسکراب)
- ✓ دادن و گرفتن وسایل جراحی به طور صحیح یا کمک در بکار گیری وسایل جراحی بطور صحیح
- ✓ ایجاد اکسپوژر محل عمل به شکل موثر (در نقش کمک اول یا دوم جراح)

- ✓ انجام هموستاز (در نقش فرد اسکراب)
- ✓ مراقبت از نمونه (در نقش فرد سیار واسکراب)
- ✓ استفاده مناسب از ست های جراحی
- ✓ آشنایی با طبقه بندی وسایل جراحی و مورد استفاده آنها
- ✓ آشنایی با نحوه کارکرد لوازم و تجهیزات اتاق های عمل اختصاصی
- ✓ کار با انواع بخیه و گره جراحی (زدن و کشیدن و...)
- ✓ شمارش (گاز، سوزن، پینات، لنگاز و...) و ابزار های جراحی در نقش فرد سیار و اسکراب
- ✓ ثبت مرتبط با شمارش و وسایل مصرفی
- ✓ پانسمان زخم و انجام انواع بانداز
- ✓ رعایت اصول آسپتیک حین عمل جراحی
- ✓ انجام فعالیت های مربوط به پایان عمل جراحی (جمع کردن فیلد جراحی و اتاق عمل...)
- ✓ ضد عفونی و گندزدایی قسمت های مختلف اتاق عمل
- ✓ همراهی با مسئول هوشبری در تحویل بیمار بعد از عمل به مسئول اتاق بهبودی
- ✓ مشارکت با تیم جراحی در کنترل عوارض بعد از عمل (خونریزی، شوک و...)
- ✓ فعالیت در بخش استریل مرکزی (الف- آماده سازی وسایل ب- بسته بندی وسایل ج- کار با دستگاه های مختلف استریل کننده د- توانایی ذخیره و توزیع مناسب وسایل استریل شده)
- ✓ برنامه ریزی جهت فعالیت های روزانه اتاق عمل
- ✓ آماده سازی گزارش های مربوط به شیفت، روزانه، ماهانه
- ✓ انجام ساکشن مربوط به موضع جراحی و دهان و بینی و حلق
- ✓ اکسیژن تراپی طبق تجویز
- ✓ انجام تزریقات عضلانی، وریدی، داخل جلدی و زیر جلدی
- ✓ وصل کردن سرم و مراقبت از آن
- ✓ دادن داروهای خوراکی
- ✓ ریختن قطره در چشم، گوش، بینی و انجام شستشوی مرتبط
- ✓ گرفتن نمونه خون
- ✓ اندازه گیری علائم حیاتی و ثبت آن
- ✓ جابجا کردن بیمار از تخت به برانکارد و بالعکس
- ✓ درست کردن تخت بعد از عمل
- ✓ انجام انواع تنقیه (برگشتی، تخلیه ای، ماندنی)
- ✓ سونداژ ادراری (مذکر و مونث)
- ✓ انجام شستشوی انواع سوند ها (اداری - معده و...) و مراقبت از آنها
- ✓ قرار دادن و خارج کردن NG tube
- ✓ آماده سازی محل عمل (شیو)
- ✓ استفاده از محلول ها در موضع عمل (گرما - سرما)
- ✓ مراقبت از جسد

جایگاه شغلی دانش آموختگان

دانش آموختگان این دوره می توانند در جایگاه های زیر انجام وظیفه نمایند:

* اتاق های عمل بیمارستانهای دولتی و خصوصی

* اتاقهای عمل سرپایی در مراکز اورژانس

کارشناسان اتاق عمل پس از کسب پروانه کار (لیسانس اتاق عمل) قادر خواهند بود در بخش های جراحی، اتاق عمل، ریکاوری، مراکز جراحی سرپایی، مراکز اورژانس، درمانگاه ها، بیمارستان ها و کلینیک ها و مطب ها، مراکز آندوسکوپی، مراکز لیزر تراپی، رادیولوژی، واحدهای جراحی سیار که به صورت دولتی یا خصوصی اداره می گردند، به کار مشغول باشند. دانش آموختگان این رشته جایگاه خود را در عرصه های مختلف جراحی مشخص و تثبیت خواهند نمود و نه تنها به عنوان یک کارشناس مسائل عمومی اتاق عمل بلکه به صورت اختصاصی نیز قادر به ارائه خدمات اثر بخشی و مقرون به صرفه در جهت اعتلای سطح سلامت جامعه و بهبود کیفیت اعمال جراحی خواهند بود و در سطح کشور و بین المللی مطرح خواهند شد.

رشته های مشابه در خارج کشور

در سراسر دنیا برنامه اتاق عمل به دو صورت ارائه می شود: در حالت اول دانش آموختگان رشته کارشناسی پرستاری در یک دوره ۲-۱ ساله برای ورود به اتاق عمل آموزش می بینند. در حالت دوم دانشجویان در مقطع کاردانی آموزشهای عمومی دوره اتاق عمل را می گذرانند و برای ایفای نقش به عنوان فرد سیار و اسکراب آماده می شوند و سپس در صورت تمایل در یک دوره ۲/۵ - ۱/۵ ساله برای ایفای نقش به عنوان کمک اول جراح آماده می شوند. برخی از مراکز دانشگاهی که در حالت اول، دوره هایی برای این رشته ارائه می دهند عبارتند از:

Mohawk College of Applied Arts and Technology

George Brown College

Algonquin College

Centennial College

Community college of Allegheny County

Fanshawe College

و برخی از مراکز دانشگاهی که به صورت کاردانی دانشجو می پذیرند عبارتند از:

Indiana County Technology Center Adult Education

University of Minnesota Crookston

Madisonville Community College

Southern Maine Community College

Western Nevada Community College

دانش آموختگان دوره های کاردانی که مدرک دانشگاهی آنان مورد قبول انجمن تکنولوژیست های اتاق عمل می باشد می توانند در دوره های آموزشی ۱/۵-۲/۵ ساله مطابق برنامه این انجمن شرکت نمایند تا بتوانند موقعیت علمی و حرفه ای خود را در اتاق عمل ارتقاء بخشند.

امکان ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر

دانش آموختگان این رشته علاوه بر کارشناسی ارشد تکنولوژی اتاق عمل می توانند در رشته های دیگری از جمله آموزش بهداشت، ارگونومی، تکنولوژی گردش خون، آناتومی، فیزیولوژی، پرستاری ویژه مراقبت از نوزادان و پرستاری مراقبت های ویژه شرکت کنند. نظر به اینکه پذیرش و تربیت دانشجویان کارشناسی ارشد اتاق عمل از سال ۱۳۹۴ صورت می پذیرد، و در حال حاضر امکان ادامه تحصیل بطور تخصصی در این رشته در مقاطع بالاتر فراهم نیست لذا اعضای این گروه امیدوار هستند که بتوانند با تلاش خود در جهت ارتقاء و اعتلای این حرفه گامی هر چند کوچک جهت ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر و تخصصی این رشته بردارند. لازم به ذکر است امکان ادامه تحصیل در مقطع دکترای تخصصی Ph.D در رشته هایی مانند آموزش پزشکی، اپیدمیولوژی، سلامت در بلایا و فوریت ها، سلامت و رفاه اجتماعی و یادگیری الکترونیکی در علوم پزشکی برای دانش آموختگان کارشناسی ارشد اتاق عمل فراهم می باشد.

